

सार्वभौम

सार्वभौम म्हणजे काय कुणी सांगू शकते का? चला आपण समजून घेऊ.

○ मला सांगा, तुमच्या घरात **भाजी बनवायची असेल तर** दररोज शेजारचे येतात आणि सांगतात, “आज तुम्ही अमूक तमूक भाजीच बनवायची.” बरोबर ना? मग कोण ठरवतं? घरातली लोकं च ठरवतात.

○ बरं, तुमच्या घरी कोणता **टीव्ही आणायचा असेल तर** गावच्या सरपंचाची किंवा मंत्र्याची परवानगी घेऊन यावी लागते. हो की नाही? नाही. बरं मग कोण ठरवतं? तुमच्या घरातील लोकं च ठरवतात.

○ आपल्या **शेतात काय पिकवायचे, किती पिकवायचे, कसे पिकवायचे** हे शेतकरी स्वतः ठरवतो. इतर शेतकरी येऊन त्याला सांगू शकत नाहीत की "तू हे पीक घे".

तुम्ही एकदम मस्त **चित्र काढले आणि रंगवायला सुरुवात केली**. कोणीही येऊन तुमच्या हातातून रंग घेऊन रंगवू शकतं का? तेव्हा तुम्ही ठरवता ना की कोणता रंग द्यायचा.

या सर्व उदाहरणांतून काय दिसतं? **आपला निर्णय आपणच घेतो.**

○ जसे आपला निर्णय आपण घेतो तसेच, देशाच्या पातळीवरचे सर्व निर्णय कोण घेणार? आपण भारताचे लोक. म्हणजेच याचा अर्थ काय? **आपला देश स्वतःचे निर्णय स्वतः घेईल.**

○ अमेरिका किंवा कुठलाही बाहेरचा देश आपल्याला सांगणार नाही की असा निर्णय घ्या म्हणून. म्हणजेच **बाहेरचा कोणताही देश आपल्या निर्णयात ढवळाढवळ करणार नाही.**

मग निर्णय कसा घेणार? एक व्यक्त घेणार की सर्व मिळून ठरवणार? - सर्व मिळून. देशाचे निर्णय घेताना सर्व लोकांचा विचार व्हायला पाहिजे, कारण हा देश सर्व जनतेचा आहे.